

Perheen raha-asiat

Raha herättää paljon tunteita ja voi aiheuttaa myös riitoja. Siksi parisuhteessa kannattaa puhua rahasta avoimesti ja rehellisesti.

Kaikesta ei tarvitse olla samaa mieltä. On kuitenkin tärkeää sopia yhteisesti, mikä on oman perheen tapa toimia.

1. Raha-asiat puheeksi

Seuraavien kysymysten avulla voitte keskustella yhdessä raha-asioiden hoitamiseen liittyvistä asioista. Voitte laittaa rastin ruutuun, kun asiasta on keskusteltu.

Suhtautuminen rahaan

- Miten omassa perheissänne puhuttiin rahasta, kun olitte itse lapsia?
- Millaisia tunteita raha herättää teissä?
- Millä tavalla teette rahaan liittyviä päätöksiä?
- Mitä ajattelette läheisten auttamisesta taloudellisesti?

Perheen tulot ja menot

- Kuinka tasapuolisesti perheen tulot ja menot jakautuvat?
- Jääkö molemmille myös omaa rahaa käytettäväksi?
- Tunnistatteko hetkiä tai tilanteita, jolloin rahaa kuluu tavanomaista enemmän?
- Millä tavoin perheenjäsenten mielipide otetaan huomioon perheen ostopäätöksissä?

Raha-asioiden hoitaminen

- Maksatteko yhteisistä menoista yhtä paljon vai tulojen mukaisessa suhteessa?
- Kuka hoitaa ruokaostokset, huolehtii laskujen maksamisesta tai vastaa lasten tarvikkeista?
- Onko teillä yhteiset vai erilliset pankkitilit?
- Kuka neuvottelee laskuille maksuaikaa, jos rahat eivät riitä laskujen maksamiseen?

Tulevaisuuden toiveet

- Millaisia rahaan liittyviä toiveita tai tavoitteita teillä on?
- Laitatteko rahaa säästöön silloin, kun se on mahdollista?
- Miten suhtaudutte rahan lainaamiseen?
- Miten toimitte, jos perheen tulot laskevat tai menot kasvavat?

2. Oletteko tyytyväisiä tilanteeseen?

Jos toivotte muutosta tilanteeseen, mikä veisi kohti toivottua muutosta?

3. Lapsi opettelee rahataitoja

Lapsi tarvitsee aikuisen tukea rahaan liittyvien taitojen oppimiseen. Raha-asiat kannattaa ottaa puheeksi positiiviseen, kannustavaan ja rohkaisevaan tapaan. Lapselle voi kertoa, jos perheellä on talousvaikeuksia. Lapselle kannattaa korostaa, että perheen raha-asiat ovat aikuisten vastuulla eikä lapsen tarvitse huolehtia raha-asioista. Lapselle on hyvä perustella, miksi rahaa käytetään esimerkiksi ruokaan eikä uusiin leluihin.

Vinkkejä raha-asioiden käsittelyyn lasten kanssa

- Leikkikää kauppaleikkejä**
Rahaa voi tehdä tutuksi lapselle kauppaleikkien avulla. Samalla voi muistuttaa, ettei kaupassa saa kaikkea haluamaansa.
- Keskustelkaa tarpeen ja halun erosta**
Jos lapsi haluaa kaupasta lelun, lapsen kanssa voi keskustella siitä, mitä eroa on todellisella tarpeella ja halulla. Tämän eron ymmärtäminen auttaa ostopäätösten tekemisessä myöhemmin.
- Ottakaa käyttöön viikkoraha**
Viikkorahan avulla voi opettaa rahan arvoa, rahan hallintaa ja säästämistä. Lapsen kanssa voi laskea yhdessä, paljonko esimerkiksi 5 euron säästäminen viikossa tekee kuukaudessa, puolessa vuodessa tai vuodessa.
- Keskustelkaa oman perheen tavasta käyttää rahaa**
Lapselle voi kertoa, millainen on oman perheen tapa käyttää rahaa. Lasta on hyvä muistuttaa siitä, että jokainen perhe toimii omalla tavallaan.
- Tutustukaa perheen tuloihin ja menoihin**
On hyvä keskustella siitä, mistä perheen rahat tulevat ja mihin kaikkeen rahojen pitää riittää (asuminen, ruoka, liikkuminen, vaatteet, puhelin, harrastukset..).
- Tutustukaa erilaisiin maksutapoihin**
Lapsen kanssa voi tutustua erilaisiin maksutapoihin esimerkiksi laskemalla kolikoita, heittäytymällä kauppaleikkiin tai pelaamalla vaikkapa Monopolia. Lapselle voi myös selittää ostosten tekemisen yhteydessä, mitä tarkoittaa maksaminen käteisellä tai pankkikortilla.

4. Säästöpolku

Lapsen kanssa voi seurata yhdessä, miten säästötavoite muuttuu todeksi!

